

Kod Bölüşümlü Çoklu Erişim (CDMA) İletişiminde Gauss Olmayan Sönümlü Kanal Kestirimi İçin Pearson Sistemi'ne Dayalı Gözü Kapalı Kaynak Ayırıştırma Yöntemi

Pearson System-Based Blind Source Separation For Estimating Non-Gaussian Fading Channels In CDMA Communication

Olcay Kalkan, Mustafa A. Altunkaya

**Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü**

{olcaykalkan, mustafaaltinkaya}@iyte.edu.tr

Özetçe

Gözü kapalı kaynak ayrıştırma için yeni bir yaklaşım olan Pearson Sistemi, vericiden gezin alıcıya kod bölüşümlü çoklu erişim (CDMA) iletişiminde kullanıcının sinyalinin diğer kullanıcıların girişini oluştururan sinyallerinden ayrıntılmak için kullanılmıştır. Sönümlenmelii kanalın dörtün özellikler taşıdığını gösteren bazı kanal ölçümleri dikkate alınarak, sökümlenmelii kanalın katsayıları Gauss dağılımına yakın olmakla birlikte 1,8 ile 1,9 arasındaki alfa değeri ile daha dörtün nitelikli alfa-kararlı bir dağılımla modellenmiştir. Benzetim çalışmalarını geleneksel bir CDMA alıcıları olan en küçük ortalamalı karesel hata alıcısı kanalı kestiremezken bağımsız bileşen analizine (BBA) dayalı yöntemlerin başarılı olduğunu, önerdiğimiz Pearson Sistemi'ne dayalı BBA yönteminin ise yalnızca hiperbolik tanjant değer ilevi kullanlan BBA yönteminde daha hızlı olması nedeniyle öne çıktığını göstermektedir.

Abstract

In this work, a Pearson System based-blind source separation method is used for detecting the signal coming to a mobile user which is subject to multiple access interference in a CDMA downlink communication. Considering some fading channel measurements showing that the fading channel coefficients may have an impulsive nature, these coefficients are modeled with an α -stable distribution whose shape parameter α takes values between 1.8 and 1.9. These α values show that the distribution resembles a Gaussian distribution but has a more impulsive nature. Simulation studies show that the conventional MMSE receiver fails in this impulsive fading scenario. Both the independent component analysis (ICA) method using the conventional hyperbolic tangent score function and the Pearson System-based ICA are successful in estimating the channel coefficients and the proposed Pearson System-based ICA method performs faster.

1. Giriş

Kod bölüşümlü çoklu erişim (CDMA), yayılı izge (spread spectrum) yöntemi dayalı bir veri iletişim teknigidir. Yüksek kanal kapasitesi ve eş-zamanlı olmayan birden fazla kullanıcıya izin verdiği için CDMA, yeni nesil gezin iletişimde benimsenmiş çoklu erişim teknigi olmuştur. Tüm sistemlerde olduğu gibi iletilen simgeleri yüksek performansla kestirmek için alıcının, kanal bilgisine sahip olması gereklidir. Bu yüzden pratik eş-zamanlaşmaz bir CDMA sisteminde kanal kestirimini de başarıyla yapan yöntemler üzerinde çalışılmaktadır.

Gezin iletişim sistemlerinde, çok yolu sökümlenmelii kanal genellikle Gauss dağılımı ile modellenmektedir. Alınan sinyalin eşvrelili ve dikenveli bileşenleri için yapılan Gauss kabulu ile sinyalin zarfı için Rayleigh ve Rice dağılım, fazı için de düzgün

dağılım kullanılmış olur [1]. Gauss dağılımı kabulünün altında, kanalın merkezi limit teoremini sağlaması yatar [1,2]. Ancak görgüllü sonuçlar, bazi sökümlenmelii kanalların Gauss dağılımına uymadığını göstermektedir [2]. Avrupa'da GSM sistemi üzerinde yapılan ölçümler alıcıda sinyalin dikenveli ve eşvrelili bileşenlerinin çoğu zaman Gauss dağılımdan saplığını ve böylece zarfin her zaman Rayleigh veya Rice dağılımlı olamayacağını göstermiştir [3]. Çoklu iletişim sistemi, Rayleigh veya Rice sökümlenmelii kanal için tasarlandığından, kanal istatistiklerini Gauss'dan sapması sistemin performansını olumsuz etkilemektedir [4]. Literatürde kanal katsayıları için dörtün (impulsive) niteliği Gauss dağılımdan fazla olan Middleton Class A ve Gauss-Laplace modelleri ile SIRP (spherically invariant random process) gibi dağılımlar da kullanılmıştır [1,2,3,5]. Bu çalışmada kanalın katsayılarının dağılımı alfa kararlı dağılımları modellenmiştir. Alfa parametresi dağılımın dörtünlüğünü kontrol etmekte ve alfa=2 değeri için Gauss olan alfa kararlı dağılım alfa küçüldükçe daha dörtün ya da başka bir deyişle etekleri daha dolu bir nitelik kazanmaktadır [6]. Bu çalışmada kullanlan 1,8 ve 1,9 alfa değerleri Gauss'a yakın olmakla birlikte dörtün örneklerde daha sık rastlanan bir alfa kararlı dağılımı belirlemektedir.

CDMA iletişimde istasyondan kullanıcıya iletişimde, kullanıcıının kendisi dışındaki kullanıcıların yayma dizisini bilmemesi yüzünden kendisine gelen sinyali bütün kullanıcıların sinyalleri arasında ayırtırmak bir gözü kapalı kaynak ayrıştırma problemdir. Bu yüzden son yıllarda CDMA sistemlerinde bağımsız bileşen analizi (BBA) ile simge sezimi yapılan çok sayıda uygulamaya teknik yazında rastlanmaktadır [7,8,9,10]. Bu çalışmalarla ele alınan CDMA sistemlerinde bazı farklılıklar vardır. [7]'deki iletişim kanalı idealdir ve simge sezimi için düzenlenen BBA'ya dayalı bir gözü kapalı uygulanabilir sezici kullanılmaktadır. [8] ve [9]'da kanal sökümlenmelii olmakla birlikte sökümlenme katsayısi tüm benzetim süresince aynı kalmaktadır. Bu çalışmalarдан [2]'de eş-zamanlaşmaz bir CDMA sisteminde hızlı BBA ile kanal gecikmesi kestirilmektedir. Bazi çalışmalarla ise, BBA, CDMA sisteme geleneksel alıcı yapılarına eklenerek uygulanmıştır. Bunlardan biri olan [9]'da, BBA, Rake alıcısına ve en küçük ortalamalı karesel hata (MMSE) alıcısına eklenerek, BBA-Rake ve BBA-MMSE alıcıları oluşturulmuştur. Böylece daha iyi performanslı simge kestirimi yapılmıştır. [10] ise daha gerçekçi bir kanal modeli olan sezici sökümlenmelii kanalın katsayılarının kestirildiği bir CDMA-BBA uygulamasıdır. Kanalın dikenveli ve eşvrelili bileşenlerinin zaman ilintili Gauss olduğu kabul edilmiştir. Zaman ilintisi kullanılarak karmaşaklı en kücültme (complexity minimization) yöntemiyle kanal kestirilmeye çalışılmıştır. Bizim çalışmamızda, CDMA iletişimde, Gauss'a çok yakın dağılımlara sahip kanalın katsayıları, bilinen kaynak ayrıştırma yöntemlerinden hızlı olan Pearson Sistemi'ne dayalı kaynak ayrıştırma yöntemi ile kestirilmiştir.

Pearson Sistemi gözü kapalı kaynak ayrıştırma için kullanılan yeni bir yaklaşım olup kaynak dağılımlarını modelllemek için kullanılır. Bu sistemin önemli bir avantajı, dağılmının yamukluğunu (skewness) da dikkate almasıdır. Ayrıca normal dağılıma yakınlıkları modellemede başarılı olduğu için bu yöntem Gauss dağılımla aynı savrulduğu (kurtosis) olan kaynakları da ayıırabilir [11,12].

Bildirinin 2. bölümünde Pearson Sistemi'ne dayalı kaynak ayrıştırma yönteminde bahsedilecek, 3. bölümde, kullanılan CDMA modeli anlatılacak, 4. ve 5. bölümde ise kanal kestirimini anlatılacak ve benzetim sonuçları inceleneceler. Son olarak 6. bölümde varlıklar bildirilecektir.

2. Pearson Sistemi'ne Dayalı Gözü Kapalı Kaynak Ayrıştırma

BBA, birbirlerine doğrusal olarak karışmış bağımsız sinyal kaynaklarının kestirimini için kullanılan bir yöntemdir. Klasik bir BBA modeli şu şekildedir:

$$\mathbf{x} = \mathbf{A}\mathbf{s}. \quad (1)$$

Burada \mathbf{A} karışım matrisi, \mathbf{s} bağımsız kaynaklardan oluşan kaynak vektörü ve \mathbf{x} gözlem vektöridür. Eldeki tek bilgi kaynakların bağımsız olması ve Gauss olmamalarıdır. Amac \mathbf{x} gözlem vektörünü kullanarak \mathbf{W} matrisini bulmaktır. Bu matris kullanılarak

$$\tilde{\mathbf{s}} = \mathbf{y} = \mathbf{W}\mathbf{x} \quad (2)$$

eşitliğiyle kaynaklar tekrar elde edilmeye çalışır.

Kaynak dağılımları biliniyorsa, değer işlevi (score function), karşılık işlevi (contrast function) için en iyi seçimdir. Eğer bilinmiyorsa kaynak dağılımları, parametrik model ile en büyük olabilirlik (ML) yönteminde olduğu gibi kestirebilir. Böylece BBA için ML yaklaşımı kullanıldığında, karşılık işlevi olarak öngörülen kaynak dağılımının değer işlevi kullanılabilir. Pearson Sistemi, birçok kaynak dağılımını modelleyebilir ve farklı yamukluk (skewness) ile savruluk (kurtosis) değerlerinin olduğu geniş bir aralığı kapsar [11,12].

Pearson Sistemi bir türevsel denklem ile

$$f'(x) = \frac{(x-a)f(x)}{b_0 - b_1x + b_2x^2} \quad (3)$$

şeklinde tanımlanabilir [11]. a , b_0 , b_1 ve b_2 dağılmın parametreleridir. (3) kullanılarak değer işlevi,

$$\Psi(x) = \frac{-f'(x)}{f(x)} = \frac{(x-a)}{b_0 - b_1x + b_2x^2} \quad (4)$$

elde edilir. Buradaki parametreler, momentler yöntemi ile μ_2 ikinci, μ_3 üçüncü, μ_4 dördüncü momentler olmak üzere;

$$b_1 = a = -\frac{\mu_3(\mu_4 + 3\mu_2^2)}{C}, \quad (5)$$

$$b_0 = -\frac{\mu_2(4\mu_2\mu_4 - 3\mu_3^2)}{C}, \quad (6)$$

$$b_2 = -\frac{(2\mu_2\mu_4 - 3\mu_3^2 - 6\mu_2^3)}{C} \quad (7)$$

şeklinde kestirilebilir. Burada $C = 10\mu_4\mu_2 - 12\mu_3^2 - 18\mu_2^3$ olarak bulunur.

Momentler yönteminde, teorik momentler, örneklem momentler ile veriden yararlanarak

$$\hat{\mu}_1 = \bar{x} = \sum_{i=1}^n \frac{x_i}{n}, \quad \hat{\mu}_2 = \hat{\sigma}^2 = \sum_{i=1}^n \frac{(x_i - \bar{x})^2}{n}$$

$$\hat{\mu}_3 = \sum_{i=1}^n \frac{(x_i - \bar{x})^3}{n\hat{\sigma}^3}, \quad \hat{\mu}_4 = \sum_{i=1}^n \frac{(x_i - \bar{x})^4}{n\hat{\sigma}^4}$$

olarak kestirilebilir [11,12]. Kestirilen parametreler (4)'de kullanılarak değer işlevi bulunmuş olur. Elde edilen değer işlevi BBA'da olduğu gibi doğal gradyan veya görelî gradyan algoritmasında

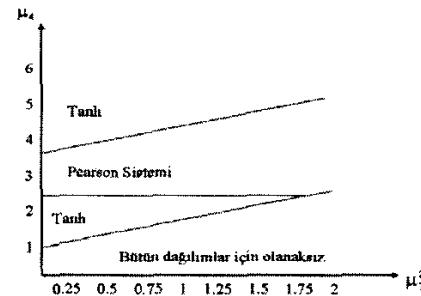
$$\mathbf{W}_{k+1} = \mathbf{W}_k + \eta(I - \Psi(\bar{y})\bar{y}^T)\mathbf{W}_k, \quad (8)$$

sabit nokta algoritmasında ise

$$\begin{aligned} \mathbf{W}_{k+1} &= \mathbf{W}_k + \mathbf{D}(E\{\Psi(\bar{y})\bar{y}^T\} - \text{diag}(E\{\Psi(y_i)y_i\}))\mathbf{W}_k \\ \mathbf{D} &= \text{diag}(1/(E\{\Psi(y_i)y_i\} - E\{\Psi'(y_i)\})) \end{aligned} \quad (9)$$

şeklinde kullanılır.

Pearson Sistemi, normal dağılıma yakın, savrulduğu normal dağılımla aynı olan dağılımları modellemekte başarılıdır. Normal dağılımdan farklı dağılımları modellerken önemli bir avantaj sağlama olmadığı için, savrulduğu normal dağılımın savrulduğundan farklı olan dağılımlarda, tanh(-) gibi doğrusal olmayan bilinen karşılık işlevleri kullanılır. Bu sayede hesaplama hızı da artmış olur. Hangi karşılık işlevinin kullanılacağı μ_3 ve μ_4 momentlerinin Şekil 1'de gösterilen bölgelerden hangisine dahil olduğuna göre belirlenir [11,12].

Sekil 1: Pearson Sistemi kaynak ayrıştırmasında kullanılacak karşılık işlevinin μ_3 ve μ_4 'e göre belirlenmesi.

3. CDMA Modeli

CDMA, yayılı izge yönteme dayalı, bir veri iletişim teknigidir. Böyle bir sisteme aitindeki asıl amaç iletilen simgeleri kestirmektir. Ancak bunun için öncelikle kanal kestirimini ve kod eş zamanlaması yapılmalıdır. Pratik bir eş-zamanlamasız CDMA sisteminde farklı kullanıcıların yasma kod dizileri birbirlerine dik olmadığı için ve aynı anda birden fazla kullanıcı iletişimde olduğu için sistemi daha karmaşık kırtır. Fakat yüksek kanal kapasitesi ve eş-zamanlı olmayan birden fazla kullanıcıya izin

vermesi yüzünden CDMA 3. nesil gezgin iletişim sistemlerinde benimsenen çoklu erişim teknigi olmuştur. Bu çalışmada kullanılan sönümlü kanalda çokyolu (baz istasyonu-gezgin alıcı) iletişim modeli şöyledir [10]:

$$r(t) = \sum_{m=1}^N \sum_{k=1}^K b_{km} \sum_{l=1}^L a_{lm} s_k(t - mT - d_l) + n(t) \quad (10)$$

Burada a_{lm} m . simgeye bağlı l . yoluñ sönümlü katsayısını, $b_{km} \in \{+1, -1\}$ k . kullanıcının m . simgesini, $s_k(\cdot) \in \{+1, -1\}$ k . kullanıcının yama kod dizisini, d_l l . yoluñ gecikmesini belirtmektedir. $n(t)$ gürültüdür. Sistemde K kullanıcı ve L bağımsız yol vardır. N gözlenen simge sayısıdır. Kod dizisi uzunluğu ise C 'dir.

Gelen işaret örneklerinden C uzunluğunda vektörler oluşturup

$$\underline{r}_m = [r(mC) \ r(mC+1) \ \dots \ r((m+1)C)]^T$$

seklinde (10)'u tekrar yazarsak;

$$\underline{r}_m = \sum_{k=1}^K \sum_{l=1}^L [a_{l,m-l} b_{k,m-l} \underline{g}_{kl} + a_{l,m} b_{k,m} \bar{\underline{g}}_{kl}] + \underline{n}_m \quad (11)$$

olarak. Burada

$$\underline{g}_{kl} = [s_k(C-d_l+1) \ \dots \ s_k(C) \ 0 \ \dots \ 0]^T \quad (12)$$

$$\bar{\underline{g}}_{kl} = [0 \ \dots \ 0 \ s_k(1) \ \dots \ s_k(C-d_l)]^T \quad (13)$$

olarak gösterilen "erken" ve "geç" kod dizileri olup (10)'daki modeli matrislerden oluşan gösterimiyle şu şekilde ifade edebiliriz:

$$R = GF + N. \quad (14)$$

Bu eşitlikte G matrisi kodları ve gecikmeleri içерirken, F matrisi simgeleri ve sönümlü katsayılarını içermektedir:

$$G = [\underline{g}_{11} \ \bar{\underline{g}}_{11} \ \dots \ \underline{g}_{KL} \ \bar{\underline{g}}_{KL}]_{K \times 2KL}, F = [f_1 \ \dots \ f_N]_{2KL \times N}.$$

Burada

$$\underline{f}_m = [a_{1,m}, b_{1,m-1}, a_{1,m} b_{1,m} \ \dots \ a_{L,m-1} b_{K,m-1}, a_{L,m} b_{K,m}]^T \text{ dir.}$$

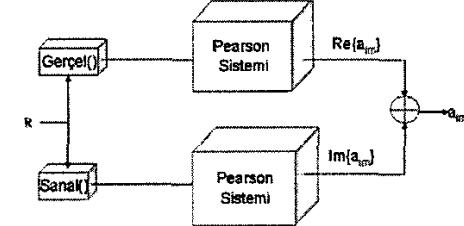
Gördüğü gibi (14), gürültülü doğrusal BBA-gözü kapaklı kaynak ayrıştırma (ICA-BSS) modeli ile aynıdır.

4. Kanal Kestirimi

Daha önce belirtildiği gibi, Avrupa'da GSM sistemi üzerinde yapılan ölçümler alicidaki sinyalin dikeyvektörel ve eşevreli bileşenlerinin çogu zaman Gauss dağılımdan saplığını ve böylece zarfin her zaman Rayleigh veya Rice olamayacağını göstermiştir [3]. Çogu iletişim sistemi, Rayleigh veya Rice sönümlü kanal için tasarlandığından, kanal istatistiklerinin Gauss'dan sapması sistemin performansını olumsuz etkilemektedir [4]. Literatürde, kanal katsayılarının dağılımları Class A modeli, Gauss-Laplace karışım modeli ve SIRP gibi dağılımlarla modellenmiştir [1,2,3,5]. Sönümlü katsayıların dağılımlarının farklı durum ve çevre şartlarına göre modellenmesi için çeşitli çalışmalar devam etmektedir [1]. Bu çalışmada kanalın katsayıları alfa 1,8-1,9 arasında olan alfa-

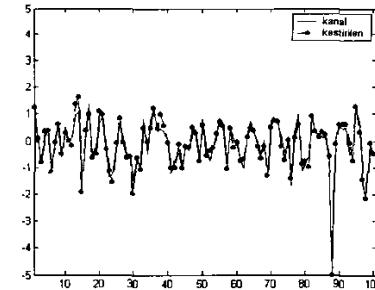
karalı bir dağılımla modellenmiştir. Gauss dağılımı da alfa karalı dağılım ailesinin bir üyesidir, alfa=2 olduğunda alfa karalı dağılım Gauss olmaktadır [6]. Alfanın 2'ye çok yakın değerleri için kanalın Gauss dağılımdan saplığı ama Gauss'a çok yakın ancak daha dürtün dağılımlara sahip olduğu durumları modelleyebiliriz. Pearson Sistemi tabanlı gözü kapali kaynak ayrıştırma metodu, Gauss dağılıma yakın dağılımları, dağılımin asimetrisini de kullanarak ayrıştırma başarılı olduğundan kanal kestiriminde tercih edilmiştir.

Bu sistemde, kanal katsayılarının belirli bit uzunluğunda sabit kaldığı kabul edilmektedir. Yardımcı bitler daha önceden kestirilen sönümlü kanalın katsayısun sabit kaldığı aralıkta, her bit dizisinin başında gönderilerek sönümlü kanal katsayıları kestirilir. Yardımcı bitler $b_{km}=1$ seçilirse (14)'deki F matrisinde sadece kanal katsayıları kalır. Daha sonra Şekil 2'deki gibi gelen işaret gerçel ve sanal kısımlarına ayrılp, Pearson Sistemi'ne dayalı kaynak ayrıştırma işlemi yapılarak kanal katsayılarının sanal ve gerçel kısımları ayrı ayrı kestirilir, sonra elde edilen işaretler toplanarak karmaşık kanal katsayısi elde edilir.

Şekil 2: Kanal katsayılarının kestirimi.

5. Benzetim Sonuçları

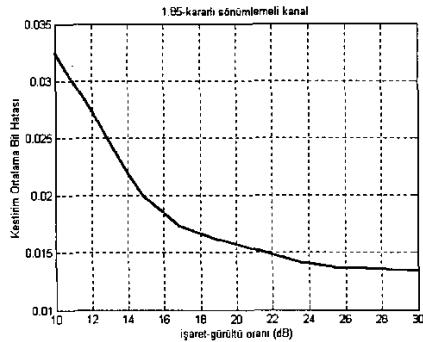

Şekil 3: 1,85-karalı dağılıma sahip kanalın kestirilmesi

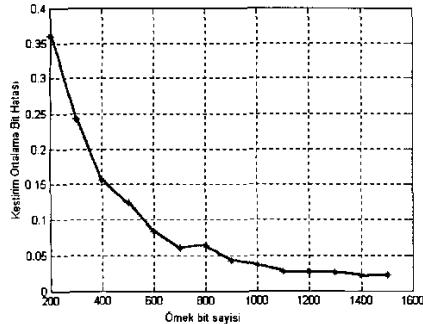
Benzetimde en basit şekilde sonuçları görebilmek için 2 kullanıcı 3 yolu bir CDMA sistemi modeli gerçekleştirilmiştir. Şekil 3'te alfa 1,85 olan karalı dağılımla modellenen kanalın gerçel katsayılarını kestirilmesi gösterilmiştir. Sistem kanal katsayılarını başarılı bir biçimde takip etmiştir. Geleneksel BBA da, başarılı bir kestirim sağlamıştır ama Pearson Sistemi tabanlı BBA Gauss'a yakın dağılımları ayrıştırırken daha hızlı yakındadır için daha hızlı kestirim sağlamıştır. Kanal katsayıları, ICA yerine MMSE kestircisi ile kestirilmeye çalışıldığında ise başarılı olunamamıştır.

Şekil 4, farklı gürültü oranları için kanal kestiriminin ortalaması analizini göstermektedir. Göründüğü gibi kanalın gürültüsü arttıkça ortalama bit hatası artmaktadır. Fakat 10-30 dB işaret gürültü oranı aralığında ortalama hata makul değerlerde kalmaktadır. Bu benzetimler için, sinyalin sadece gerçek kısmını ve 1000 simge kullanılmıştır.

Son olarak, sistemin kanalı kestirebilmesi için ihtiyacı olan yardımcı bit sayısını belirlemek için, farklı sayıdaki bitler için kanal kestirim performansı incelenmiştir. Genellikle bütün kestirim metodlarında olduğu gibi yardımcı bit sayısı arttıkça kanal kestirimini daha başarılı olmuştur. **Şekil 5'te** 200 ile 1500 arasındaki sayıdarda bitler için ortalama hata incelenmiştir.

Şekil 4: Kanal kestiriminde Ortalama Hata-İşaret Gürültü Oranı analizi ($N=1000$, $\alpha=1,85$)

6. Vargalar

Bu çalışmada Gauss'dan daha dörtün sönmülemeli kanallar üzerinden istasyon kullanıcıyı içinde simge sezimi için Pearson Sistemi'ne dayalı BBA yöntemi önerilmiştir. Benzetim sonuçları Rayleigh ve Rice zarflı sönmülemeli kanallarda başarılı olan geleneksel MMSE sevizisinin alfası 1,8 ile 1,9 arasındaki alfa-kararlı dağılımlarla modellenen dörtün sönmülemeli kanallarda başarısız olduğunu göstermiştir. Hipyerbolik tanjant değer işlevi kullanan BBA yöntemi ve önerdiğimiz Pearson Sistemi'ne dayalı BBA yöntemi dörtün sönmülemeli kanallı başarıyla

kestirmiştirlerdir. Pearson Sistemi'ne dayalı BBA yöntemi daha hızlı olması nedeniyle tercih edilmelidir. Ayrıca yumuk ve savrukluğunu Gauss'a yakın dağılımları başarıyla modellemesi nedeniyle kanal istatistikindeki değişimlere karşı gurbüz niteliktedir. Ancak kanalın tam olarak Gauss olduğu durumda Pearson Sistemi, MMSE sezici kadar başarılı olamamaktadır. Bu yüzden bundan sonraki aşamada kanalın zamanla Gauss olmasına ve Gauss'dan sapmasına göre kanal kestirimini yapabilecek uygunlanabilir sistemler oluşturulmaya çalışılacaktır.

7. Kaynakça

- [1] C. Chayawan, V. A. Aalo, "Performance study of MRC systems with multiple cochannel interferers in a non-Gaussian multipath fading environment", Vehicular Technology Conference, 2002. Proceedings. VTC 2002-Fall. 2002 IEEE 56th, Volume: 3, 24-28 Sept. 2002, pp. 1720-1724, vol.3.
- [2] A. Abdi, H. A. Barger, M. Kaveh, "Signal Modelling in wireless fading channels using spherically invariant process", IEEE International Conference on Acoustics, Speech and Signal Processing, vol. 4, pp. 2297-3000, 2000.
- [3] K.H. Biyari, W.C. Lindsey, "Error performance of DPSK mobile communication systems over non-Rayleigh fading channels" Vehicular Technology, IEEE Transactions on, Volume: 44, Issue: 2, May 1995, pp. 211 – 219.
- [4] E. Conte, M. Longo, and M. Lops, "Modeling and simulation of non-Rayleigh radar clutter", IEE Proc., Part F, vol.138, no.2, pp. 121-130, Apr 1991.
- [5] K.H.Biyari, W.C.Lindsey, "A quasi-moment approach for the analysis of noncoherent communications over complex non-Gaussian fading channels" Global Telecommunications Conference, 1993, including a Communications Theory Mini-Conference. Technical Program Conference Record, IEEE in Houston. GLOBECOM'93, IEEE, 29 Nov.-2 Dec. 1993, 1429-1432, vol.3.
- [6] M. Shao, C. L. Nikias, "Signal Processing with fractional lower order moments: Stable Processes and their applications," Proc. IEEE, July 1993.
- [7] K. Yap, L. Guan, J. Evans, "Blind Adaptive Detection for CDMA systems based on regularized independent component analysis", GLOBECOM'01, IEEE, vol. 1, pp. 249-253, 25-29 Nov. 2001.
- [8] R. Cristescu, J. Joutsensalo, T. Ristaniemi, J. Karhunen, "CDMA delay estimation using fast ICA algorithm", IEEE International Conference on Communications, vol.1, pp. 56-59, 18-22 June 2000.
- [9] T. Ristaniemi, J. Joutsensalo, "Advanced ICA-Based Receivers for DS-CDMA systems", The 11th IEEE Int. Symposium on Personal, Indoor and Mobile Radio Communications, Vol.1, pp. 276-281, 18-21 Sept. 2000.
- [10] R. Cristescu, J. Joutsensalo, J. Karhunen and E. Oja, "A complexity minimization approach for estimating fading Gaussian channel in CDMA communication", in Proc. ICA Workshop 2000.
- [11] J. Karvanen, J. Eriksson, V. Koivunen, "Pearson system based method for blind separation", ICA 2000, Proc. of the Second International Workshop on ICA and Blind Signal Separation, 2000, pp. 585-590.
- [12] J. Karvanen and V. Koivunen, "Blind separation methods based on Pearson system and its extensions" Signal Processing, Volume 82, Issue 4, April 2002, pp. 663-673.